

Pla territorial parcial del Penedès

Respostes a les qüestions plantejades a l'equip redactor del Pla durant la segona sessió d'experts (assentaments residencials) del procés participatiu del Pla Territorial Parcial del Penedès.

S'han agrupat les preguntes i preocupacions plantejades a la sessió en els següents blocs diferents per donar una resposta completa a les principals qüestions.

1. El Pla Territorial Sectorial de l'habitatge

2. Les urbanitzacions

3. Necessitat de nou sòl residencial i tractament dels sectors ja classificats

4. La Comissió d'urbanisme del Penedès

5. Els petits nuclis rurals

6. Temes diversos

L'objectiu d'aquest document és donar resposta a les qüestions plantejades a l'equip redactor del Pla territorial parcial del Penedès, durant la primera sessió d'experts sobre espais oberts dintre del procés participatiu del Pla realitzada, de manera virtual, el dia 22 d'octubre de 2020 i que en aquella sessió no es van respondre, atès el format preestablert. La resta de preguntes, dirigides als diferents experts que hi van participar, ja van ser respostes per ells mateixos durant el debat i que es poden recuperar a partir de l'enllaç de la gravació que també està publicada a la web Participa.Gencat.cat i que és el següent:

<https://participa.gencat.cat/processes/ptppenedes/f/2953/meetings/397>

En aquest document es responen les preguntes formulades per escrit en el xat de la sessió sobre el sistema dels espais oberts del Penedès i el seu tractament en l'avanç de propostes del Pla. En les properes sessions dedicades als altres dos sistemes que s'aborden com són els assentaments, residencials i d'activitat econòmica, i les infraestructures es podran plantejar les preguntes pertinents que seran respostes en els documents corresponents, malgrat que els tres sistemes estiguin relacionats.

Dades de la Sessió:

Dia: 22 d'octubre de 2020 de 18 a 19:30h

Lloc: Trobada virtual per Zoom

Ponents:

Pep Cases. Sub-direcció General d'Arquitectura i Habitatge.
El Pla territorial sectorial d'habitatge al Penedès

Lorena Perona. Diputació de Barcelona.
Les urbanitzacions de baixa densitat al Penedès. Reptes i oportunitats

Jordi Cuyàs. Pro Vegueria Penedès. *Model d'assentaments pel Penedès*

1. **Sobre el Pla Territorial Sectorial de l'habitatge**

Preguntes

Al Pep Casas: Pots explicar, en els municipis de la vegueria, el significat de cada concepte: demanda preferents, etc.. i perquè s'aplica en un o en d'altres?

Al Pep Casas: En les necessitats d'habitatge per municipis, de quina manera heu contemplat l'existència d'àrees supramunicipals, com la Conca d'Òdena? Les necessitats no són per municipis si no per àrees econòmiques o de mobilitat.

Al Pep Casas: quines son les previsions de compliment del Pla sectorial d'Habitatge dels municipis del Penedès en els terminis establerts?

La necessitat d'habitatges de protecció i l'escassa dinàmica dels municipis fa que les persones i famílies busquin lloguers assequibles tan dins com fora dels respectius municipis, per la qual cosa qualsevol promoció té un efecte crida, i provoca trasllats a altres poblacions. ¿Es preveuen polítiques globals i integrades de creació d'habitatge públic que evitin migració de municipi i, al seu torn, amb l'efecte crida, saturar les previsions del municipi de destinació?

Actualment, s'està desenvolupant el Pla Local d'habitatge de Vilafranca del Penedès. Com s'està gestionant la redacció d'aquests dos planejaments?

Les competències dels Plans Locals d'habitatge són municipals, això està clar, el que no és lògic és la redacció de planejaments paral·lelament que no es tinguin en compte els uns al altres.

Tots els estudis que s'estan mostrant al Pla Territorial són d'aplicació directa als planejaments municipals que s'estan desenvolupant. Són els mateixos temes, les mateixes problemàtiques i tal i com s'està dient les estratègies que es plantejen al planejament territorial s'han de complementar amb les polítiques municipals. Llavors no és lògic que no hi hagi una comunicació entre els diferents equips redactors d'aquests planejaments.

Respostes

Les preguntes sobre el Pla Territorial sectorial de l'habitatge han estat respostes pel Sr.Pep Casas durant el debat i podeu escoltar-les [en aquest enllaç](#). Per a més informació sobre les propostes del Pla territorial sectorial d'habitatge i el decret pel qual s'aprova podeu accedir aquí:

https://territori.gencat.cat/ca/detalls/Article/projecte_decret_pla_territorial_sectorial_habitatge-00001.

Tot i que la redacció del Pla Local d'habitatge de Vilafranca del Penedès és competència de l'Ajuntament de Vilafranca, des de l'equip redactor del PTP hem estudiat i hem incorporat aquelles conclusions i propostes d'escala territorial que plantegen els Plans locals d'habitatge dels municipis, així com les que proposen els POUM o altres plans municipals. Són documents amb molta i detallada informació que és molt útil per a tots els planificadors, coincidim en que hem de sumar esforços.

Reflexions:

En molts cassos els POUMs no tenen programa d'actuació, i els plans residencials (estic parlant de la costa) s'han desenvolupat per interès especulatiu. O sigui, ara mateix, a la costa hi ha molts plans parcials o sòl urbanitzable que es va preveure fa molts anys i que ara tornen a revifar, el que pot generar un boom residencial contraproductiu per un municipi en crisi, com és el cas de Baix Penedès amb un atur de 20%

El Pla proposa potenciar aquells sectors amb continuïtat amb els nuclis principals, donat la seva proximitat a estacions de ferrocarril, a equipaments i serveis i aprofitar per incloure equipaments supramunicipals, i reduir o extingir aquells sòls classificats però poc consolidats, que s'ubiquen en llocs no adequades per motius d'aïllament, pendent, riscos etc.

2. --- Les urbanitzacions

Preguntes

Aquests estudis de la DIBA sobre urbanitzacions s'estan tenint en compte per a la redacció del POUM de Vilanova i la Geltrú que està en fase del procés de participació a l'avanç?

Són accessibles al públic aquests estudis?

A Lorena Perona: esteu dient que estudiéu les urbanitzacions que varen ser implantades fa més de 40 anys? Fins ara no s'havia fet res?

A Lorena Perona: compteu amb reduir la petjada de tantes Ha d'UDUs? una consolidació en una part i restituir l'estatus forestal a la resta

Després de la Llei de 1981, també hi ha urbanitzacions amb dèficits. Com ho fem?

Estem davant d'un conflicte una mica irresoluble: invertir en uns barris clarament insostenibles. Com enfoca aquesta situació l'estaff tècnic especialitzat en aquest conflicte?

Respostes

Les urbanitzacions de baixa densitat, disperses pel territori, són un dels grans reptes que té la vegueria. Les 206 urbanitzacions de l'àmbit del Penedès suposen una transformació del sol de 7.9021ha amb teixits de baixa densitat, cosa que suposa un 19% d'ocupació de les urbanitzacions en relació a Catalunya ([veure capítol 3.4, pàgina 52](#)). Aquests teixits urbans de baixa densitat tenen característiques, localitzacions i problemàtiques força diverses i requereixen diverses estratègies a varies escales i àmbits.

La major part de les urbanitzacions pateixen de manca d'estructura urbana, de serveis, d'equipaments de proximitat, d'espai públic o de transport públic. A més a més aquest model d'ocupació de sòl en extensió s'ha demostrat àmpliament que té un impacte negatiu per la salut i pel medi ambient. La mobilitat obligada per qualsevol activitat quotidiana, l'absència de serveis i comerços, la no existència d'espai públic i equipaments que facilitin la interacció social, ... i en definitiva, el foment d'un estil de vida sedentari, impacta negativament sobre la salut dels seus ocupants segons la evidència científica publicada.

Estem elaborant uns estudis sobre urbanitzacions conjuntament amb les Diputacions de Barcelona i Tarragona per conèixer més dades: el grau de consolidació, els dèficits urbanístics, els serveis i els equipaments, característiques socials etc. que ens permetran definir les estratègies més adients. Pel que fa a la relació de proximitat a un nucli urbà

compacte es diferencien: les urbanitzacions denominades urbanes, que estan a tocar d'un nucli (20%), les urbanitzacions vora urbanes, situades a una distància màxima de 3km i un temps màxim de mitja hora a peu d'un nucli urbà (74%), i les urbanitzacions rurals sense una relació directa amb un nucli urbà (6%).

En el cas de les urbanitzacions poc consolidades, l'estratègia a aplicar és restituir als espais oberts aquells sòls no desenvolupats, i allà on el grau de consolidació sigui alt proposem la creació d'uns àmbits que anomenem "morfologies urbanes" i que ens han de servir per estructurar teixits isomorfs, introduir noves tipologies, crear centralitats, serveis, equipaments, millorar la mobilitat tova, adequar l'interface entre els teixits residencials i els espais oberts etc. [Veure capítol 5.2, pàgines 93, 94, 95.](#)

Sobre les urbanitzacions irregulars o en sòl no urbanitzable s'estudiarà la possibilitat de restitució als espais oberts, en el cas de que això no sigui possible, l'avantprojecte de la llei de territori fa un seguit de propostes per aquestes urbanitzacions: el planejament haurà de configurar un règim jurídic aplicable a les parcel·les edificades d'acord amb la regulació general dels espais oberts i la determinació de quins són els serveis urbanístics bàsics que han de disposar les edificacions que es poden mantenir en ús i la forma de prestar-los.

L'estudi sobre urbanitzacions presentat per la Lorena Perona de la Diputació de Barcelona es centra en un grup particular d'urbanitzacions categoritzades com a UDU's, Urbanitzacions amb Dèficits Urbanístics, que es van implantar majoritàriament al territori de manera "irregular" entre els anys 60 i 70 i continuen arrossegant molts dèficits encara a data d'avui. Les qüestions plantejades a la Lorena Perona han estat respostes per ella mateixa a la sessió i també a la web del participa. Des de la Diputació de Barcelona tenen un recurs específic pels ens locals per treballar plegats en matèria d'urbanitzacions. <https://www.diba.cat/hua/urbanisme3>

Al debat també es va donar resposta a la qüestió de la incorporació de la problemàtica de les urbanitzacions al POUM de Vilanova i la Geltrú. Des de l'Ajuntament assenyalen que hi ha un capítol específic en el document de DIAGNOSI de l'avanç de POUM en que es parla d'aquesta situació, tot i que encara no estan en la fase de proposta i estratègies. Precisament l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú comenta que està seguint de prop el PTPP per no caure en incoherències.

Respostes Lorena Perona

Des del punt de vista jurídic és cert que l'encaix de la problemàtica de les UDU's en una Disposició Addicional i no estrictament dintre del cos legal de la llei, sembla no ser la millor manera d'abordar la que podríem qualificar com "la problemàtica territorial" per excel·lència dels darrers 40 anys al nostre país. Creiem que un abordament específic i en conjunt del problema podria ser una opció viable (PDU d'urbanitzacions?) per definir estratègies concretes d'adequació d'aquestes UDU's.

Potser el que preveu la llei de territori en relació a les urbanitzacions (UDU's) és insuficient, però en canvi aporta llum en alguns aspectes com és la eliminació del requeriment de "xarxa" en relació als serveis urbanístics, que tant dificulta la materialització per exemple del sanejament en aquests teixits de baixa densitat. Si la legislació possibilita sistemes autònoms estarem una mica més a prop de la "regularització".

En relació a què fer amb les urbanitzacions més recents (més enllà del 1981) un apunt al debat; Si s'han implantat en el territori de manera REGULAR (disposen dels serveis, tenen les cessions materialitzades, ...), la problemàtica que presentaran derivarà el propi model de baixa densitat. Caldrien polítiques socials, de mobilitat, energètiques, d'habitatge, ambientals, ... fins i tot alguna modificació de planejament podria possibilitar densificació puntual i selectiva.

Les urbanitzacions "més recents" IRREGULARS (no disposen dels serveis, ...) són residuals (la llei de protecció de la legalitat urbanística del 81 ho va aturar). Això no exclou que en aquelles UDU's aparegudes entre el 56 i el 81, hagin continuant apareixen edificacions irregulars fins a data d'avui. En aquest sentit només afegir que els municipis tenen competències pròpies en matèria de disciplina urbanística i han de vetllar pel seu compliment d'acord amb el marc legal vigent. Com ho fem amb les urbanitzacions irregulars? Amb mirada supramunicipal, resposta integral i transversal, amb decisió política, recursos econòmics, treballant de la mà dels veïns, ... i sobretot amb modificació de normativa urbanística i sectorial.

Reflexions:

El model residencial de la urbanització, es a dir parcel·la amb terreny aïllada amb valles protectores i piscina indueix a una baixa interacció social i a un ús constant dels vehicles i a una societat 'americana' i sostenible. El trinomi torre-cotxe-supermercat es la ruina del comerç local, de la sobèria alimentària i del teixit associatiu.

D'acord amb tu. Aquesta és una situació molt estesa per les nostres muntanyes i és producte d'una època que avui dia, tot i ser conscients del problema, encara es segueixen produint.

Estic d'acord, aquest model d'urbanització ha demostrat la seva incapacitat per promoure el benestar social i la preservació de la naturalesa.

Sobre les urbanitzacions de baixa densitat. Aquestes urbanitzacions, nascudes els anys 60-70, són una anomalia, vist amb la perspectiva actual. Tot i els anys transcorreguts, algunes encara estan semi-urbanitzades i mancades de serveis urbanístics, tant per falta d'inversió com per impossibilitats tècniques i de l'estructura del terreny (pendents, terreny muntanyós, costos urbanització inassumibles, riscos naturals, etc.) Entren de ple en la categoria d'urbanitzacions amb dèficits, no recepcionades pels ajuntaments.

Creieu que hi ha un argument que diu que "Urban Sprawl" pot ser un problema dels darrers 50 anys i relacionat amb els problemes de l'era dels combustibles de carboni? Ara anem cap a una època d'energia neta si l'expansió urbana es planifiqués millor com a "Viure amb la natura". No hi ha el perill d'allunyar la humanitat de la natura creant poblacions humanes d'alta densitat, separant l'home de la natura. Pot ser que sigui més atractiu econòmicament per als desenvolupadors posar-nos tots junts l'un sobre l'altre i només permetre als qui tenen diners conviure amb la natura, però no hauríem de tenir tots l'oportunitat de viure de manera sostenible amb la natura. Energia renovable produïda per la comunitat; producció d'aliments comunitaris; sistemes de gestió d'aigua i residus domèstics individuals / comunitaris, etc., poden ajudar-nos a convertir la "expansió urbana" en "Conviure amb la natura" i evitar la planificació d'alta densitat??

No s'acaba d'abordar el tema de les UDU's per a donar-hi una sortida real, segurament pel grau de precisió del treball i les conseqüències que comporta. Vaig participar en un grup de treball al departament de TES (2016) en què les conclusions proposaven unes mesures específiques, legislatives i de bisturí urbanístic. I allò previst a la Llei de territori en aquesta matèria considero que és insuficient. En tot cas, el pla territorial parcial hauria d'establir estratègies concretes i que en PDU's s'anessin desplegant, amb tractaments objectius i generals aplicables a tot el territori.

Compateixo el que dius, encara que discrepo en la disciplina urbanística. La competència municipal hi és però no s'exerceix. Els ajuntaments o no tenen mitjans o no tenen coratge per aplicar-la. Cal doncs, que s'exerciti per un ens supramunicipal i especialitzat, en la línia de l'Agència de protecció del territori que preveu la LT. La problemàtica supera el marc municipal, raó per la qual la tractem aquí, com un problema estructural de territori, no residual de municipi.

No dic que sigui incorrecte el que diu la DA 3 de la Llei de territori en matèria de les urbanitzacions amb dèficits, sinó que és insuficient, i que el tractament hauria de tenir regulació pròpia, per la seva singularitat i excepcionalitat. Implica moltes excepcions al règim normal i legal de serveis, grau urbanització, percentatges de cessions, dotacions públiques, requalificacions, trasllats, desclassificacions, etc. Tampoc la solució és fer canvis de modalitat a cooperació, sinó actuar supramunicipalment a través de PDU's, amb criteris generals i objectius per a tot el territori.

Cap polític local s'atreveix a aplicar una disciplina urbanística, cada vegada hi ha més vots que procedeixen d'aquestes urbanitzacions i en municipis petits, un regidor val 100 o 200 vots.

Com deia en Jordi Cuyàs, les urbanitzacions de baixa densitat del segle passat és un problema greu - un mal endèmic - però no l'únic.

No sé fins a quin punt aquests estudis sectorials s'han creuat amb la situació de crisi actual.

Sé que és demanar massa d'un Pla amb moltes limitacions on s'intenten enquibir problemàtiques ancestrals com les urbanitzacions del segle passat o la necessitat d'habitatge social, però fins a quin punt el Pla els pot assumir si no s'afronta amb transparència, innovació i imaginació els nous reptes que tenim dabant. I més quan les eines, els conceptes polítics i l'estructura social s'han quedat ancorats en un sistema neocapitalista de pa sucat amb oli

Un Pla, sé per experiència, pot ser un mecanisme de dilatació en temps. Mentre ens tenen distrets pensant que l'Administració es preocupa dels problemes de la ciutadania, el temps passa de legislatura en legislatura, sense resoldre'n cap. No és culpa d'un ens en concret, és responsabilitat de tots - com diu l'eslogan anti covid- i per això estem aquí aportant propostes, idees, crítiques a un sistema que no resol cap dels problemes presents.

Les urbanitzacions de baixa densitat n'és un exemple, però n'hi han moltíssims més. I el Pla, mentre es consideri un objectiu en si mateix, no resoldrà absolutament res. El Pla hauria de concebre's com una partitura musical. El dia de l'estreno, tots els músics de l'orquestra, el director, el públic, presents en la sala haurien de gaudir i extasiar-se d'una gran obra musical. Per arribar aquí s'ha tingut que passar per moltes experiències d'assaigs, de coordinació entre els

musics. En definitiva, una vivència paral·lela que aquí no es produeix.

Potser es pot començar a actuar en les urbanitzacions introduint sistemes autònoms i sostenibles d'energia en la línia del que apunta el Cuyàs

Possiblement aplicant això a les urbanitzacions, podríem establir que fossin autosuficients, en primer terme. De fet la imatge que es té de la gent que va decidir anar a viure a aquestes urbanitzacions ve de la imatge bucòlica de viure en el camp. Això, portat a l'extrem i davant la crisi ambiental, tindria molt de sentit.

Des del punt de vista de protecció dels espais naturals protegits: proposta d'identificació i proposta de reversió urbanística i de restitució al medi natural originari, d'algunes d'aquelles urbanitzacions fora d'ordenació, fallides, inconcluses, amb molt pocs edificis i molt aïllats entre si, i sense cap possibilitat efectiva de dotar-les de tots els serveis municipals obligatoris, i que es trobin situades bé a dins dels actuals Parc del Garraf, Parc d'Olèrdola i Parc del Foix, o bé directament colindants, i/o en zones molt properes al Pre-Parc. Així mateix, de totes aquelles en la mateixa situació, i que es trobin en les actuals zones de Protecció Especial del PTP protegides alhora per PEIN's i XN2000, ja que aquest espai tenen clara vocació d'esdevenir en un futur més o menys immediat, nous Parcs Naturals del Penedès i de Catalunya.

Des del Turó i, no sé si té a veure amb el que el Jordi C. comentava dels continguts, només volíem exposar que la dispersió territorial afecta enormement a l'atenció a les persones amb problemes de salut mental i com això afecta als municipis petits en la convivència. Per altra banda necessitem residència i pisos protegits a la comarca especialitzats en salut mental. Potser cal posar una mirada més de CURA i estratègia social, tal i com deia la Lorena P.

Les urbanitzacions de baixa densitat, disperses pel territori, és un dels grans reptes que té la vegueria. Des del PTP Penedès estem elaborant uns estudis conjuntament amb les Diputacions de Barcelona i Tarragona per disposar de més dades sobre aquests assentaments.

En el cas de les urbanitzacions poc consolidades, l'estratègia que proposa el PTP Penedès és restituir als espais oberts aquells sòls no desenvolupats, i allà on el grau de consolidació sigui alt proposem la creació d'uns àmbits que anomenem "morfologies urbanes" i que ens han de servir per estructurar els teixits, introduir noves tipologies, crear centralitats, serveis, equipaments, millorar la mobilitat de proximitat, adequar l'interface entre els teixits residencials i els espais oberts etc.

Possiblement aquestes morfologies urbanes caldrà estudiar-les amb més profunditat mitjançant Plans Especials. -sempre des d'una visió sistèmica-, a més el Pla proposa estratègies locals més específiques per a cada urbanització.

3. **Necessitat de nou sòl residencial i tractament dels sectors ja classificats**

Preguntes

S'han publicat les previsions demogràfiques del PTP? On?

Quines estratègies creieu que cal aplicar als sòls urbanitzables que porta molts anys sense fer-hi res?

El pla territorial respectarà aquests sectors de planejament tal qual estan previstos en els plans d'ordenació municipals, o, en canvi, establirà estratègies de reducció o desclassificació per tal d'impedir la consolidació d'un model obsolet i insostenible?

Al litoral del Penedès encara hi ha sectors de planejament que permeten promoure desenvolupaments urbanístics residencials, procedents de l'època de l'expansionisme i la bombolla immobiliària. Al litoral gironí s'ha redactat un Pla director urbanístic per a revisar els sòls insostenibles. Sembla ser que al Camp de Tarragona també hi ha intenció de redactar el respectiu PDU. ¿Hi ha intenció de protegir el sòl del litoral del Penedès a través del Pla territorial parcial (en defecte de PDU), a fi d'evitar la transformació dels sectors expectants, pendents de ser urbanitzats?

Projeccions demogràfiques

El Pla ha utilitzat les projeccions demogràfiques i de llars de l'estudi realitzat pel Centre d'Estudis Demogràfics que poden consultar-se al [capítol 3.3 \(página 46\)](#) i que deriven de les projeccions elaborades per l'IDESCAT. Segons aquestes projeccions la tendència prevista per l'escenari mitjà és d'un creixement moderat de la població, amb un increment previst de llars de 40.541 unitats al Penedès per l'any 2038.

Creixements urbans

A diferència dels plans territorials anteriors, el Pla territorial parcial del Penedès no defineix estratègies de creixement per a cada nucli sinó que ha analitzat tots els sectors classificats pel planejament urbanístic vigent i s'han caracteritzat en funció de la seva localització respecte als nuclis principals i les estacions de ferrocarril, el seu grau d'ocupació i la seva densitat, per a determinar estratègies específiques per a cada cas.

A partir d'aquest estudi de la capacitat d'acollida de nous habitatges del Pla, s'ha constatat que el planejament vigent al Penedès té capacitat per acollir les necessitats d'habitatge detectades per les projeccions mes enllà dels escenaris del 2038, amb 96.912 nous habitatges potencials que representen el 12% del potencial de tot Catalunya. Per a més informació podeu consultar les dades sobre la relació entre les necessitats d'habitatge i la capacitat d'acollida del planejament vigent al [Capítol 3.5 de l'Avanç del Pla \(página 61\)](#), així com la cartografia d'anàlisi de la capacitat d'acollida dels sectors residencials ja classificats, tant els situats en [nuclis urbans](#) com els sectors residencials [dispersos i de baixa densitat](#).

Un dels objectius principals del pla és la reducció del consum de sòl per a nous creixements urbans. El Pla vol superar el model de les darreres dècades i prioritzar la intervenció sobre la ciutat construïda posant èmfasi en el reciclatge urbà, en la infraestructura verda i en la relació dels assentaments amb el seu entorn natural. Es constata que alguns creixements projectats en els darrers anys per a alguns nuclis són excessius i no responen a un desenvolupament urbanístic sostenible i el Pla proposa reduir l'ocupació del sòl en àrees poc o gens consolidades, amb valor i/o deslligades dels nuclis. Les estratègies proposades pels assentaments urbans poden consultar-se al [capítol 5 de l'Avanç de propostes](#) del PTPP.

En relació al litoral del Penedès, el Departament de Territori i Sostenibilitat te previst desenvolupar Plans Directores Urbanístics de revisió dels sòls no sostenibles per la resta de Catalunya. D'altre banda, el document d'avanç pel PTP Penedès incorpora un estudi del front marítim sobre el qual caldrà aprofundir-hi amb qüestions com la detecció de sòls insostenibles, l'adaptació i mitigació del canvi climàtic i el tractament de la façana marítima. [Veure capítol 3.4, página 54.](#)

Reflexions

El creixement del Penedès entre el 2011 i el 2018 ha estat del 1,5%

Però a veure, si vosaltres mateixos dieu que sobren habitatges

A la Vegueria Penedès tenim una disponibilitat de sol urbanitzable de 5.954 ha.

Al Pla Director Urbanístic de la Coca d'Òdena es preveu una zona al municipi d'Òdena de fer fins a 5.100 Habitatges. El Pla aprovat el 2008 tenia un horitzó 2026. Fins ara no s'ha fet res. Per cert, Òdena té uns 1.500 habitatges, i se'n prevein 5.100 més. Les previsions són falses i responen a criteris que desconec, però en cap cas són criteris de realitat.

Mitjançant l'estudi de la capacitat d'acollida de nous habitatges s'ha constatat que el planejament vigent al Penedès té capacitat per acollir les necessitats d'habitatge detectades per les projeccions de llars mes enllà dels escenaris del 2038, pe tant, el PTP Penedès no propoosa nous creixements de sòl residencial.

4. La Comissió urbanisme Penedès

Preguntes

Com es que la comissió d'urbanisme del Penedès al 2020 aprova ampliacions d'urbanitzacions de Calafell (Mas Mel) i Vendrell (PP Masos Oest) o en zones inundables de Calafell (PP Hostal del Prat) i de Cunit (La Plana del Castell). No entenem aquestes polítiques de seguir creixent en sol residencial. A la Vegueria tenim mes 36.000 habitatges buits.

Ignoro si el Pla Director Territorial està acompanyat o tutelat per part de la Comissió Territorial d'Urbanisme. I per tant, em pregunto si la Comissió està plenament d'acord amb els plantejaments del PPTP?

Intervé la Comissió en el PPT del Penedès?

Permeteu-me que insisteixi en el tema de la CTUP. Si modifiquem un Pla General d'Ordenació Municipal d'acord amb els criteris del PTP Penedès, hauríem de creure que la modificació seria en principi acceptada per part de la Comissió d'Urbanisme? O bé no els vincula?

Respostes

Mesures preventives per evitar modificacions de planejament abans de l'aprovació del PTPP

Els Plans Territorials no disposen de mecanismes de suspensió per aturar la aprovació de figures de planejament urbanístic (planejament general com és el cas de modificacions municipals de planejament, ni tampoc planejament derivat), per aturar la aprovació d'instruments de gestió ni per suspendre l'atorgament de llicències, atès que els plans territorials no són figures de planejament urbanístic.

Tot i així com a mecanismes de control els Plans territorials determinen en les disposicions transitòries primera i segona el següent:

1. Els municipis que estiguin tramitant un POUM o les revisions d'un POUM, i que no tinguin l'Aprovació Provisional acordada abans de l'edicte d'informació pública de l'avantprojecte del Pla Territorial hauran de donar compliment a les determinacions que s'imposin pel que fa a les estratègies d'assentaments contingudes en el Pla. Cal dir al respecte que actualment estem en la fase 1 de l'Avanç de propostes del Pla Territorial del Penedès, l'edicte d'informació pública de l'avantprojecte es correspon a la fase 2.

2. Pel que fa als espais oberts, es respecten els plans especials urbanístics i els projectes d'actuacions específiques per a la implantació de determinats usos en SNU aprovats definitivament amb anterioritat a la vigència del Pla. En relació als PE previstos pels POUMs de menys de 15 anys d'antiguitat, si són d'interès públic es podrien desenvolupar, tot i que en la seva ordenació caldria tenir en compte les determinacions del Pla.

L'aprovació de planejament urbanístic

Els tècnics de la Comissió Territorial d'Urbanisme del Penedès són coneixedors de les propostes i estratègies que planteja el document d'avanç de propostes del Pla territorial parcial del Penedès, de manera que la CTUP les pugui tenir en consideració en les seves decisions.

Reflexions

El poc espai que queda no urbanitzat al litoral del Penedès, la Generalitat autoritza la seva urbanització com es el cas de la Plana del Castell de Cunit i l'Autodrom de Ribes.

Justament per això es demana una moratòria als grans desenvolupaments actuals fins a tenir la nova ordenació! Fa 15 anys ja avisàvem del canvi climàtic i ja reclamàvem l'àmbit de la Vegueria Penedès.

No hi ha dret que mentres es desenvolupen els treballs del Pla, des de la Comissió no s'hagi aplicat una moratòria ni

s'hagi actuat amb una certa 'sostenibilitat' responsable. Com si tot ho tingués de solucionar un Pla. Fa molt de temps que tot això se sap i l'administració responsable ha estat incapaç de moure un dit.

En relació a l'aplicació d'una moratòria urbanística sobre l'aprovació de plans per part de la Comissió Territorial d'Urbanisme del Penedès, cal tenir present que el Pla territorial parcial del Penedès no és un pla urbanístic. Per consegüent, entre les determinacions que estableix pels tres sistemes territorials bàsics no hi té cabuda una moratòria d'emparrada urbanística que englobés tot el sòl de l'àmbit territorial del Penedès. En aquest sentit, la moratòria del Pla director Urbanístic de la revisió dels sòls no sostenibles del litoral Gironí, per exemple, afecta només a uns determinats sòls urbans i urbanitzables sense edificar on cal avaluar la seva sostenibilitat urbanística. És a dir, als sòls urbans i urbanitzables sense edificar que es troben en la franja de 500 m des del Domini públic, en terrenys amb pendents superiors al 20% en més del 50% de la seva superfície. En el cas d'una teòrica moratòria d'aprovació de plans dins l'àmbit territorial del Penedès caldria primer definir quins plans (derivats parcials o especials, directors, etc.) quedarien afectats cosa que avui per avui no té uns límits clars. A més a més, cal remarcar que l'àmbit territorial del Penedès ja està regulat per una planificació territorial i un planejament urbanístic vigents i que és la CTU del Penedès l'òrgan consultiu superior en aquestes matèries. Així les coses, les propostes de l'Avanç del Pla responen al moment actual i són consensuades per la CTU del Penedès.

5. --- Petits nuclis rurals

Preguntes

Caldria primer resoldre els problemes més obvis. primer el dret a l'habitatge: què proposa el pla per resoldre el problema dels habitatges buits, una mitjana de 10-12% en molts municipis rurals de la vegueria? per no parlar de les urbanitzacions insostenibles. Un cop resolt això, llavors veure les necessitats poblacionals sostenibles. Sembla que el Pla sigui la justificació per llençar noves promocions urbanístiques que ja sabem a qui beneficien.

Es proposa fer desaparèixer les possibles zones d'expansió nuclis urbans. Es va en contra, doncs, del repoblament dels nuclis rurals. I tot al contrari, que la ciutadania vagi a viure en grans nuclis urbans. Malgrat està demostrat àmpliament que el despoblament de les zones rurals és quelcom que no es pot assumir ni acceptar social ni econòmicament. Opinem que no hauria de ser així. La malaurada pandèmia del coronavirus ha demostrat com les zones urbanes amb alta densitat són més vulnerables.

Sí, de fet el Pla estructura el sòl construït per jerarquies, els grans els potencia i els petits els congela. Amb una visió del territori sobre el conjunt del sistema territorial i l'estructura paisatgística, l'estudi dels assentaments tindria més lògica des d'un estudi integral dels tres elements, entesos com una galàxia. Tenint en compte que ja no estem davant d'una època de creixement, sinó de contenció i rehabilitació, l'objectiu del Pla ja no és la manera de créixer, sinó trobar les variables algorítmiques d'un model que tinguin en compte, no només d'activitats econòmiques i de llocs de treball o de localització de polígons industrials, o de traçar noves autopistes, sinó valorar el què tenim i el què ens fa falta dins del marc de lluita contra la crisi ambiental, les futures pandèmies, la millora de serveis sanitaris, culturals i educacionals. Per això, parlar de creixements urbans, només, és un plantejament deficitari, tenint en compte que estem al començament del Pla.

El territori del qual estem parlant no encaixa en cap cas amb l'estereotip del "despoblament de zones rurals": el Penedès rep un degoteig constant de nous habitants amb elevat nivell cultural que migren de les zones metropolitanes a un territori relativament proper, però molt més endreçat. La qualitat ambiental del Penedès no és fruit de l'atzar, sinó que es va guanyar posant fre als projectes "desarrollistes" planificats pels grans terratinents a les acaballes del franquisme.

El Pla classifica els petits nuclis rurals en tres grups (carrers de cases, nuclis rurals agrupats i nuclis rurals disseminats) i aposta clarament pel manteniment del caràcter rural d'aquests elements. El pla prioritza la rehabilitació de l'habitatge existent i l'ocupació de l'habitatge buit, i no prohibeix l'edificació de nous habitatges als municipis petits, sempre i quan es tracti de petits desenvolupaments que permetin completar i millorar els teixits. [Veure capítol 3.4 pàgina 53.](#)

Preguntes

El tema de la mobilitat sostenible (bàsicament ferroviària) és un dels principals reptes que tenim al Penedès i el Pla Territorial hauria de contribuir a donar-li sortida.

“*An Unconvenient Truth*” és de l’any 2006. Per què fins a 2020 no s’està encarregant un estudi pel canvi climàtic?

Respostes

El tema de la mobilitat sostenible es va tractar a l’Eix 4 sobre infraestructures.

El Pla aborda les estratègies de mitigació i adaptació al canvi climàtic com es pot veure al document, cal completar aquests anàlisi amb altres estudis que s’estan desenvolupant. [Veure capítol 3.8, pàina 78.](#)